

Claus Sørensens Fond Holding A/S

Esbjerg Brygge 28
6700 Esbjerg
CVR-nr. 34692300

Årsrapport 2016

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 17.03.2017

Dirigent

Navn: John Riis Andersen

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2016	9
Koncernens balance pr. 31.12.2016	10
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016	14
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016	15
Koncernens noter	17
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016	28
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016	29
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016	31
Modervirksomhedens noter	32
Anvendt regnskabspraksis	36

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Claus Sørensens Fond Holding A/S
Esbjerg Brygge 28
6700 Esbjerg

CVR-nr.: 34692300
Stiftet: 22.08.2012
Hjemsted: Esbjerg
Regnskabsår: 01.01.2016 - 31.12.2016

Telefon: 75129644

Bestyrelse

Annette Bjerring Kristensen, formand
Kristoffer Jarl Kristensen, næstformand
John Riis Andersen
Karoline Amalie Kristensen

Direktion

John Riis Andersen, administrerende direktør

Bank

Sydbank A/S
Kongensgade 62
6700 Esbjerg

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Dokken 8
Postboks 200
6701 Esbjerg

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 for Claus Sørensens Fond Holding A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Esbjerg, den 03.03.2017

Direktion

John Riis Andersen
administrerende direktør

Bestyrelse

Annette Bjerring Kristensen
formand

Kristoffer Jarl Kristensen
næstformand

John Riis Andersen

Karoline Amalie Kristensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Claus Sørensens Fond Holding A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Claus Sørensens Fond Holding A/S for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2016 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2016 - 31.12.2016 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, fortager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Esbjerg, den 03.03.2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr.: 33963556

Jørn Jepsen
statsautoriseret revisor

Mikael Grosbøl
statsautoriseret revisor

Ledelsesberetning

	2016 t.kr.	2015 t.kr.	2014 t.kr.	2013 t.kr.	2012 t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	2.228.045	2.252.679	2.082.274	1.938.132	1.875.556
Bruttoresultat	1.043.834	1.001.784	869.289	780.722	701.979
Driftsresultat	214.606	237.072	241.048	202.025	151.142
Resultat af finansielle poster	(11.099)	(1.334)	(8.634)	(20.545)	(11.579)
Årets resultat	152.563	177.476	176.839	142.390	94.531
Samlede aktiver	2.742.697	2.601.519	2.308.923	2.099.859	2.035.722
Investeringer i materielle anlægsaktiver	347.484	253.309	161.843	131.298	174.299
Egenkapital	1.379.896	1.236.171	1.111.110	982.436	891.982
Pengestrømme fra driftsaktivitet	316.671	238.361	258.817	263.989	29.665
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	(339.058)	(243.320)	(219.003)	(141.236)	(185.223)
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	55.546	(72.400)	17.167	(130.841)	180.995
Gennemsnitligt antal medarbejdere (stk.)	2.385	2.311	2.196	2.072	1.998
Nøgletal					
Bruttomargin (%)	46,8	44,5	41,7	40,3	37,4
Egenkapitalens forrentning (%)	14,8	19,1	21,3	19,1	14,0
Soliditetsgrad (%)	39,5	37,6	38,2	37,3	34,9
Likviditetsgrad	185,2	166,0	190,8	179,2	205,0
Overskudsgrad	9,6	10,5	11,6	10,4	8,1

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykkes
Bruttomargin (%)	$\frac{\text{Bruttoresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige gearing.
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.
Likviditetsgrad	$\frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristet gæld}}$	Koncernens kortsigtede betalingsformåen
Overskudsgrad	$\frac{\text{Driftsresultat} \times 100}{\text{Omsætning}}$	Koncernens indtjeningsevne

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Claus Sørensens Fond Holding A/S koncernens aktiviteter består af produktion og salg af maritimt redningsudstyr i underkoncernen Viking Life-Saving Equipment A/S. Dattervirksomheden Claus Sørensen A/S driver isværker, fryse- og kølehuse og rejepakkeri, og underkoncernen Blika A/S produktion og salg af intelligente opbevaringssystemer mv. Koncernen besidder desuden en portefølje af udlejningsejendomme i Claus Sørensen Ejendomme A/S.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat

Årets omsætning udgør 2.228,0 mio.kr. mod 2.252,7 mio.kr. sidste år. Det ordinære resultat før skat for koncernen udgør 203,5 mio.kr. mod 235,7 mio.kr. sidste år.

Årets resultat efter skat og før minoritetsinteressers andel af resultat udgør 152,6 mio.kr. sammenlignet med 177,5 mio.kr. sidste år.

Årets resultat er i overensstemmelse med tidligere udmeldte forventninger, og ledelsen anser årets resultat for tilfredsstillende henset til markedsvilkårene.

Investeringer

Koncernen har også i 2016 foretaget betydelige investeringer med henblik på at udvide og rationalisere kapaciteten. De samlede nettoinvesteringer i materielle og immaterielle anlægsaktiver i 2016 udgør 362,4 mio.kr.

Kapitalberedskab

Claus Sørensens Fond Holding A/S-koncernen er velkonsolideret. Soliditeten udgør 39,5% mod 37,6% sidste år. Egenkapitalen pr. 31.12.2016 ekskl. minoritetsinteresser udgør 1.083,5 mio.kr. mod 977,8 mio.kr. sidste år.

Usikkerhed vedrørende indregning og måling

De danske skattemyndigheder har foretaget en væsentlig forhøjelse af koncernens danske indkomst for årene 2006-2009. Koncernen har i 2012 betalt skatten på 53 mio.kr., men registreret denne skat i balancen som et tilgodehavende. Begrundelsen herfor er, at koncernens ledelse er uenig i den gennemførte forhøjelse og har påklaget forhøjelsen til Landsskatteretten, da det er ledelsens vurdering, at forhøjelsen hviler på et forkert grundlag.

Forventet udvikling

Ledelsen forventer et resultat for 2017 på niveau med 2015.

Ledelsesberetning

Særlige risici

Valutarisici

Koncernen afsætter en betydelig andel af sine produkter på eksportmarkeder, hvorfor koncernens resultat og konkurrenceevne påvirkes af ændringer i kursen på specielt USD, USD-relaterede valutaer samt valutaer i Europa, som bevæger sig frit mod EUR. Koncernen kurssikrer den del af den udenlandske ordreindgang, der ikke er EUR relateret. Ordrebeholdningen pr. 31.12.2016 er sikret på et niveau, som ligger under statusdagens kurs.

Redegørelse for samfundsansvar

Med henvisning til årsregnskabslovens § 99a om modervirksomhedens politikker for samfundsansvar, menneskerettigheder og klimapåvirkning skal det oplyses, at moderselskabet ikke har sådanne skriftlige politikker.

Det skal i den forbindelse oplyses, at det er selskabets klart erklærede hensigt i enhver henseende og til enhver tid at drive en redelig og ansvarlig virksomhed, der overholder love, bestemmelser og menneskerettigheder.

Dattervirksomheden Viking Life-Saving Equipment A/S har skriftlige politikker på området. Der henvises til ledelsesberetningen i årsregnskabet for Viking Life-Saving Equipment A/S.

Øvrige datterselskaber har ikke skriftlige politikker på området, som efterlever kravene i årsregnskabslovens § 99a, da disse selskaber ikke er omfattet af lovens paragraf.

Det er dog på lige fod med moderselskabet deres klart erklærede hensigt i enhver henseende og til enhver tid at drive en redelig og ansvarlig virksomhed, der overholder love, bestemmelser og menneskerettigheder.

Redegørelse for det underrepræsenterede køn

Det er koncernens mål, at alle vores medarbejdere skal føle, at de har de samme muligheder for karriereudvikling og lederstillinger – uanset køn. Ledelserne i alle selskaber i koncernen vil sikre lige muligheder for mænd og kvinder og arbejde for en bedre balance mellem mænd og kvinder på samtlige niveauer i virksomheden.

I moderselskabets bestyrelse er der en ligelig fordeling mellem kvinder og mænd. Andelen af det underrepræsenterede køn i datterselskabernes bestyrelse udgør mellem 0 og 50%.

Begivenheder efter balancedagen

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Koncernens resultatopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Nettoomsætning	1	2.228.045	2.252.679
Produktionsomkostninger	3, 4	<u>(1.184.211)</u>	<u>(1.250.895)</u>
Bruttoresultat		1.043.834	1.001.784
Administrationsomkostninger	2, 3, 4	<u>(829.228)</u>	<u>(764.712)</u>
Driftsresultat		214.606	237.072
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		251	164
Indtægter af andre finansielle anlægsaktiver		2.354	3.210
Andre finansielle indtægter	5	12.246	22.435
Andre finansielle omkostninger	6	<u>(25.950)</u>	<u>(27.143)</u>
Resultat før skat		203.507	235.738
Skat af årets resultat	7	<u>(50.944)</u>	<u>(58.262)</u>
Årets resultat	8	<u>152.563</u>	<u>177.476</u>

Koncernens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016</u> <u>t.kr.</u>	<u>2015</u> <u>t.kr.</u>
Færdiggjorte udviklingsprojekter		2.824	2.862
Erhvervede immaterielle anlægsaktiver		5.317	5.899
Goodwill		54.278	41.460
Udviklingsprojekter under udførelse		15.198	15.563
Immaterielle anlægsaktiver	9	77.617	65.784
Grunde og bygninger		587.552	516.154
Investeringsejendomme		259.810	235.924
Produktionsanlæg og maskiner		141.786	115.489
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		230.978	205.393
Indretning af lejede lokaler		1.520	1.723
Materielle anlægsaktiver under udførelse		111.985	61.374
Materielle anlægsaktiver	10	1.333.631	1.136.057
Kapitalandele i associerede virksomheder		11.766	11.621
Andre værdipapirer og kapitalandele		35.804	34.994
Andre tilgodehavender		108.157	99.865
Finansielle anlægsaktiver	11	155.727	146.480
Anlægsaktiver		1.566.975	1.348.321
Råvarer og hjælpematerialer		149.020	148.313
Varer under fremstilling		61.123	65.252
Fremstillede varer og handelsvarer		224.688	237.858
Varebeholdninger		434.831	451.423
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		385.101	429.360
Igangværende arbejder for fremmed regning	13	13.581	15.711
Udskudt skat	15	0	2.094
Andre tilgodehavender		69.543	62.029
Tilgodehavende selskabsskat		58.772	60.577
Periodeafgrænsningsposter	14	18.473	20.024
Tilgodehavender		545.470	589.795
Andre værdipapirer og kapitalandele		46.252	77.902
Værdipapirer og kapitalandele		46.252	77.902

Koncernens balance pr. 31.12.2016

Likvide beholdninger	<u>149.169</u>	<u>134.078</u>
Omsætningsaktiver	<u>1.175.722</u>	<u>1.253.198</u>
Aktiver	<u>2.742.697</u>	<u>2.601.519</u>

Koncernens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Virksomhedskapital		250.000	250.000
Overført overskud eller underskud		802.534	696.808
Forslag til udbytte for regnskabsåret		31.000	31.000
Egenkapital tilhørende moderselskabets kapitalejere		1.083.534	977.808
Egenkapital tilhørende minoritetsinteresser		296.362	258.363
Egenkapital		1.379.896	1.236.171
Udskudt skat	15	70.521	60.349
Andre hensatte forpligtelser		35.681	29.433
Hensatte forpligtelser		106.202	89.782
Gæld til realkreditinstitutter		464.841	363.394
Bankgæld		150.981	152.165
Finansielle leasingforpligtelser		410	0
Deposita		5.596	4.884
Langfristede gældsforpligtelser	16	621.828	520.443
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	16	33.308	27.757
Bankgæld		182.714	200.782
Modtagne forudbetalinger fra kunder		40.206	73.957
Igangværende arbejder for fremmed regning	13	11.671	11.885
Leverandører af varer og tjenesteydelser		146.792	179.551
Skyldig selskabsskat		26.608	47.613
Anden gæld		193.472	213.578
Kortfristede gældsforpligtelser		634.771	755.123
Gældsforpligtelser		1.256.599	1.275.566
Passiver		2.742.697	2.601.519
Associerede virksomheder	12		
Finansielle instrumenter	18		
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	19		
Eventualforpligtelser	20		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	21		
Dattervirksomheder	22		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2016

	Virksomheds- kapital t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	Forslag til udbytte for regnskabs- året t.kr.	Egenkapital tilhørende minoritets- interesser t.kr.
Egenkapital primo	250.000	707.052	31.000	258.363
Ændring i regnskabspraksis	0	(10.244)	0	0
Korrigeret egenkapital primo	250.000	696.808	31.000	258.363
Kapitalforhøjelse	0	0	0	196
Udbetalt ordinært udbytte	0	0	(31.000)	(19.363)
Valutakursreguleringer	0	8.533	0	4.114
Værdireguleringer	0	26.292	0	12.707
Skat af egenkapitalbevægelser	0	(6.958)	0	(3.359)
Årets resultat	0	77.859	31.000	43.704
Egenkapital ultimo	250.000	802.534	31.000	296.362
				I alt t.kr.
Egenkapital primo				1.246.415
Ændring i regnskabspraksis				(10.244)
Korrigeret egenkapital primo				1.236.171
Kapitalforhøjelse				196
Udbetalt ordinært udbytte				(50.363)
Valutakursreguleringer				12.647
Værdireguleringer				38.999
Skat af egenkapitalbevægelser				(10.317)
Årets resultat				152.563
Egenkapital ultimo				1.379.896

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Driftsresultat		214.606	237.072
Af- og nedskrivninger		154.331	113.135
Andre hensatte forpligtelser		6.248	11.967
Ændringer i arbejdskapital	17	21.416	(48.002)
Pengestrømme vedrørende primær drift		396.601	314.172
Modtagne finansielle indtægter		10.659	14.864
Betalte finansielle omkostninger		(22.164)	(42.091)
Refunderet/(betalt) selskabsskat		(68.425)	(48.584)
Pengestrømme vedrørende drift		316.671	238.361
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		(33.440)	(29.609)
Salg af immaterielle anlægsaktiver		0	3.349
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(347.484)	(253.309)
Salg af materielle anlægsaktiver		18.546	3.796
Køb af finansielle anlægsaktiver		(7.868)	(15.815)
Salg af finansielle anlægsaktiver		111	4.791
Modtagne udbytter fra associerede virksomheder		1.650	1.392
Andre pengestrømme vedrørende investeringer		29.427	42.085
Pengestrømme vedrørende investeringer		(339.058)	(243.320)
Optagelse af lån		130.974	70.055
Afdrag på lån mv.		(25.261)	(95.820)
Udbetalt udbytte		(31.000)	(30.500)
Kontant kapitalforhøjelse		196	0
Andre pengestrømme vedrørende finansiering		(19.363)	(16.135)
Pengestrømme vedrørende finansiering		55.546	(72.400)
Ændring i likvider		33.159	(77.359)
Likvider primo		(66.704)	10.655
Likvider ultimo		(33.545)	(66.704)

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		149.169	134.078
Kortfristet gæld til banker		<u>(182.714)</u>	<u>(200.782)</u>
Likvider ultimo		<u>(33.545)</u>	<u>(66.704)</u>

Koncernens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
1. Nettoomsætning		
Maritimt udstyr	1.857.881	1.891.496
Opbevaringsløsninger	76.511	71.882
Udlejningsejendomme	18.733	17.892
Frysehuse og isværker	274.920	271.409
	2.228.045	2.252.679

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
2. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision	1.021	889
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	131	113
Skatterådgivning	1.766	2.152
Andre ydelser	120	242
	3.038	3.396

Oversigten ovenfor omfatter honorar til Deloitte inkl. tilknyttede virksomheder.

Herudover har andre revisorer modtaget følgende honorarer:

Lovpligtig revision 2.529 t.kr. (2.111 t.kr. i 2015)

Andre erklæringsopgaver med sikkerhed 1.070 t.kr. (627 t.kr. i 2015)

Skatterådgivning 626 t.kr. (744 t.kr. i 2015)

Andre ydelser 153 t.kr. (80 t.kr. i 2015)

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
3. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	585.488	570.590
Pensioner	39.666	37.884
Andre omkostninger til social sikring	71.181	65.946
	696.335	674.420

Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	2.385	2.311
---	--------------	--------------

	Ledelses- vederlag 2016 t.kr.	Ledelses- vederlag 2015 t.kr.
Samlet for ledelseskategorier	5.626	8.244
	5.626	8.244

Koncernens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
4. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	9.248	6.654
Nedskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	3.757	1.113
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	136.618	100.448
Nedskrivninger af materielle anlægsaktiver	0	4.170
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	4.546	750
	154.169	113.135
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
5. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra associerede virksomheder	46	0
Renteindtægter i øvrigt	7.140	9.408
Øvrige finansielle indtægter	5.060	13.027
	12.246	22.435
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
6. Andre finansielle omkostninger		
Renteomkostninger i øvrigt	21.510	21.812
Øvrige finansielle omkostninger	4.440	5.331
	25.950	27.143
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
7. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	55.463	55.501
Ændring af udskudt skat	(3.896)	2.403
Regulering vedrørende tidligere år	(623)	358
	50.944	58.262
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
8. Forslag til resultatdisponering		
Ordinært udbytte for regnskabsåret	31.000	31.000
Overført resultat	77.859	100.282
Minoritetsinteressers andel af resultatet	43.704	46.194
	152.563	177.476

Koncernens noter

	Færdiggjorte udviklings- projekter t.kr.	Erhvervede immaterielle anlægs- aktiver t.kr.	Goodwill t.kr.	Udviklings- projekter under udførelse t.kr.
9. Immaterielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	42.850	10.997	64.021	16.694
Valutakursreguleringer	284	68	121	0
Tilgange	954	1.942	19.922	10.622
Afgange	0	0	0	(9.640)
Kostpris ultimo	44.088	13.007	84.064	17.676
Af- og nedskrivninger primo	(39.988)	(5.098)	(22.561)	(1.131)
Valutakursreguleringer	(283)	(1.548)	(14)	0
Årets nedskrivninger	0	0	0	(3.757)
Årets afskrivninger	(993)	(1.044)	(7.211)	0
Tilbageførsel ved afgang	0	0	0	2.410
Af- og nedskrivninger ultimo	(41.264)	(7.690)	(29.786)	(2.478)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	2.824	5.317	54.278	15.198

Udviklingsprojekter under udførelse vurderes ikke væsentlige, hvorfor der ikke oplyses omkring de særlige forudsætninger i henhold til årsregnskabslovens § 88a.

Koncernens noter

	Grunde og bygninger t.kr.	Investerings- ejendomme t.kr.	Produktions- anlæg og maskiner t.kr.	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar t.kr.
10. Materielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	895.010	240.362	475.522	619.367
Valutakursreguleringer	4.659	0	(8.314)	8.858
Tilgange	95.170	33.787	48.142	118.626
Afgange	(9.952)	(8.356)	(44.014)	(46.590)
Kostpris ultimo	984.887	265.793	471.336	700.261
Af- og nedskrivninger primo	(378.856)	(4.438)	(360.033)	(413.974)
Valutakursreguleringer	(2.021)	0	4.364	(4.803)
Årets afskrivninger	(24.658)	(1.545)	(19.270)	(90.921)
Tilbageførsel ved afgange	8.200	0	45.389	40.415
Af- og nedskrivninger ultimo	(397.335)	(5.983)	(329.550)	(469.283)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	587.552	259.810	141.786	230.978
Indregnede renter	0	0	0	0
Ikke ejede aktiver	0	0	0	410

Koncernens noter

	Indretning af lejede lokaler t.kr.	Materielle anlægs- aktiver under udførelse t.kr.
10. Materielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	8.365	61.374
Valutakursreguleringer	(6)	0
Tilgange	27	78.698
Afgange	(6.406)	(28.087)
Kostpris ultimo	1.980	111.985
Af- og nedskrivninger primo	(6.642)	0
Valutakursreguleringer	0	0
Årets afskrivninger	(224)	0
Af- og nedskrivninger ultimo	6.406	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(460)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	1.520	111.985
Indregnede renter	0	495
Ikke ejede aktiver	0	0

Koncernens noter

	Kapital- andele i associerede virk- somheder t.kr.	Andre værdi- papirer og kapital- andele t.kr.	Andre tilgode- havender t.kr.
11. Finansielle anlægsaktiver			
Kostpris primo	24.571	25.818	99.865
Overførsler	500	(500)	0
Tilgange	0	0	8.403
Afgange	0	0	(111)
Kostpris ultimo	25.071	25.318	108.157
Opskrivninger primo	(12.950)	9.176	0
Overførsler	(500)	500	0
Andel af årets resultat	191	0	0
Regulering interne avancer	60	0	0
Udbytte	(106)	0	0
Årets opskrivninger	0	810	0
Opskrivninger ultimo	(13.305)	10.486	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	11.766	35.804	108.157
		Hjemsted	Ejer- andel %
12. Associerede virksomheder			
Forsknings- og udviklingsparken Vest A/S		Esbjerg	32,0
Efb Elite A/S		Esbjerg	21,2
Isværket A/S		Esbjerg	50,0
		2016 t.kr.	2015 t.kr.
13. Igangværende arbejder for fremmed regning			
Igangværende arbejder for fremmed regning		75.683	164.886
Foretagne acontofaktureringer		(73.773)	(161.060)
Overført til gældsforpligtelser		11.671	11.885
		13.581	15.711
14. Periodeafgrænsningsposter			

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalte omkostninger, herunder forudbetaling for forsikringspræmier, periodisering af kundeførelser samt IT omkostninger mv.

Koncernens noter

	2016 t.kr.
15. Udskudt skat	
Bevægelser i året	
Primo	58.255
Indregnet i resultatopgørelsen	(3.896)
Indregnet direkte på egenkapitalen	16.162
Ultimo	70.521

	Forfald inden for 12 måneder 2016 t.kr.	Forfald inden for 12 måneder 2015 t.kr.	Forfald efter 12 måneder 2016 t.kr.	Restgæld efter 5 år t.kr.
16. Langfristede gældsforpligtelser				
Gæld til realkreditinstitutter	25.909	18.980	464.841	368.504
Bankgæld	7.284	8.777	150.981	0
Finansielle leasingforpligtelser	115	0	410	0
Deposita	0	0	5.596	0
	33.308	27.757	621.828	368.504

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
17. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	16.592	(80.351)
Ændring i tilgodehavender	40.426	(26.466)
Ændring i leverandørgæld mv.	(47.403)	55.666
Andre ændringer	11.801	3.149
	21.416	(48.002)

Koncernens noter

18. Finansielle instrumenter

Koncernen afdækker valutarisici på forventede transaktioner i USD, SGD, NOK, SEK, HKD, GBP og THB indenfor det førstekommande år med valutaterminskontrakter.

	Kontrakts- mæssig værdi (t.kr.)
USD - 0-3 mdr.	170.946
EUR - 0-12 mdr.	11.940
SGD - 0-3 mdr.	33.618
NOK - 0-6 mdr.	8.110
SEK - 0-9 mdr.	10.983
AUD - 0-3 mdr.	1.308
HKD - 0-3 mdr.	1.693
GBP - 0-3 mdr.	7.559
THB - 0-12 mdr.	138.628
	384.785

Valutaterminskontrakter vedrører sikring af varesalg og varekøb, jf. selskabets politik herfor. Dagsværdireguleringer indregnes i egenkapitalen og forventes realiseret og indregnet i resultatopgørelsen efter balancedagen. Der er på balancedagen indregnet et tab under anden gæld på 3.751 t.kr. vedrørende ovenstående kontrakter.

I anden gæld indgår negativ dagsværdi af renteswap samt rentelofts- og rentegulvaftaler på 13.953 t.kr. Renteswappene er indgået til sikring af en fast rente på en del af koncernens variabelt forrentede prioritetslån. Rentelofts- og rentegulvaftaler er indgået til sikring af et rentespænd på 2,25% og 4% på de omfattede lån frem til udlån i 2025 og har en restgæld på 30.012 t.kr.

Pr. 31.12.2016 har koncernen indgået 4 renteswapaftaler med følgende restgæld, forretning og udløb:

- Restgæld på 40.294 t.kr., der sikrer en fast rente på 2% + bidrag frem til 2034
- Restgæld på 11.168 t.kr., og sikrer en fast rente på 4,3% frem til 2026
- Restgæld på 12.648 t.kr., der sikrer en fast rente 2,49% frem til 2022
- Restgæld på 17.704 t.kr., der sikrer en fast rente på CIBOR6M frem til 2025

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
19. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	70.675	47.930

Koncernens noter

20. Eventualforpligtelser

Terminskontrakter om salg af valuta i dattervirksomheden Viking Life-Saving Equipment A/S udgør pr. 31.12.2016 i alt 384.785 t.kr. Se endvidere uddybning i note vedrørende "Finansielle instrumenter".

Koncernen har i 2016 en igangværende retssag mod de slovakiske myndigheder. Sagen omhandler forhold omkring skyldig husleje for 908.000 EUR. Beløbet er indregnet som gæld i årsregnskabet. Sagen er endnu ikke afgjort.

21. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Kautions- og garantiforpligtelser omfatter bankgarantier stillet overfor koncernens forretningsforbindelser og andrager pr. 31.12.2016 49.184 t.kr.

Prioritetsgæld er sikret ved pant i ejendomme. Pantet omfatter herudover de til ejendommene hørende produktionsanlæg og maskiner.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte ejendomme udgør 801.915 kr., og den regnskabsmæssige værdi af pantsatte produktionsanlæg og maskiner udgør 6.659 kr.

Til sikkerhed for koncernens bankgæld er yderligere deponeret ejerpantebreve, skadesløsbreve samt øvrige sikkerheder for ejerforeninger m.v. på nom. 68.079 t.kr.

Dattervirksomheden Blika A/S har stillet virksomhedspant på nom. 5.000 t.kr. til sikkerhed for bankgæld. Virksomhedspantet omfatter pr. 31.12.2016 aktiver til regnskabsmæssig bogført værdi 9.329 t.kr.

Koncernens noter

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
22. Dattervirk- somheder			
Claus Sørensen A/S	Esbjerg	A/S	100,0
Claus Sørensen Ejendomme Holding A/S	Esbjerg	A/S	100,0
Claus Sørensen Ejendomme A/S	Esbjerg	A/S	100,0
Blika A/S	Esbjerg	A/S	94,7
Blika s.r.o.	Slovakiet	S.r.o	94,7
Blika AB	Sverige	AB	94,7
Blika s.r.o.	Tjekkiet	S.r.o	94,7
Viking Life-Saving Equipment A/S	Esbjerg	A/S	67,6
Viking Life-Saving Equipment Ltd.	England	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Inc.	USA	Inc.	67,6
Viking Life-Saving Equipment AS	Norge	AS	67,6
Viking Life-Saving Equipment (Middle East)	Dubai	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment OY	Finland	OY	67,6
Viking Life-Saving Equipment Pte. Ltd.	Singapore	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Iberica, SA	Spanien	SA	67,6
Viking Life-Saving Equipment SARL	Frankrig	SARL	67,6
Viking Life-Saving Equipment Hong Kong Ltd.	Hong Kong	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Sverige AB	Sverige	AB	67,6
Viking Life-Saving Equipment (thailand) Ltd.	Thailand	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Island ehf	Island	Ehf	67,6
Viking Life-Saving Equipment Estonia AS	Estland	AS	67,6
Viking Life-Saving Equipment Trading (Shanghai) Co. Ltd.	Kina	Ltd.	67,6
LLC Viking Life-Saving Equipment Russia	Rusland	LLC	67,6
Viking Life-Saving Equipment Italy s.r.l.	Italien	s.r.l.	67,6
Viking Life-Saving Equipment BV	Belgien	BV	67,6

Koncernens noter

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
22. Dattervirk- somheder (fortsat)			
Viking Life-Saving Equipment (SA) (Pty) Ltd.	Sydafrika	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment (M) Sdn Bhd.	Malaysia	Bhd.	67,6
DeVries Feuerlösch- und Seenottechnik GmbH	Tyskland	GmbH	67,6
Viking Life-Saving Equipment Bulgaria EOOD	Bulgarien	EOOD	67,6
Viking Life-Saving Equipment GmbH & Co. KG	Tyskland	GmbH & Co. KG	67,6
Quest Enterprises Inc.	USA	Inc.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Mumbai Pvt. Ltd.	Indien	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Istanbul Denizcilik Ticaret A/S	Tyrkiet	A/S	67,6
Viking Life-Saving Equipment Brazil Ltd.	Brasilien	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment (ROH), Ltd.	Thailand	Ltd.	67,6
Viking Life-Saving Equipment Panama Free Zone SA	Panama	SA	67,6
Viking Life-Saving Equipment d.o.o.	Kroatien	d.o.o.	67,6
Viking Life-Saving Equipment PPE EOOD	Bulgarien	EOOD	67,6
Viking Life-Saving Equipment Production BG EOOD	Bulgarien	EOOD	67,6
Viking Life-Saving Equipment SA DE CV	Mexico	CV	67,6
Viking Life-Saving Equipment BV	Holland	BV	67,6
LLC Viking Life-Saving Equipment Ukraine	Ukraine	LCC	67,6
Viking Saatsea ApS	Esbjerg	ApS	36,5
Hygrapha Verwaltungs GmbH	Tyskland	GmbH	67,6
Viking Life-Saving Equipment Services (Thailand) Ltd	Thailand	Ltd.	67,6
Nadiro A/S	Danmark	A/S	67,6
Viking Life-Saving Equipment Korea LLC	Korea	LLC	67,6
Viking Life-Saving Equipment (Australia) PTY LLC	Australien	PTY LLC	67,6

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Administrationsomkostninger	1	(3.681)	(3.288)
Driftsresultat		(3.681)	(3.288)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		107.009	126.698
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		251	164
Indtægter af andre finansielle anlægsaktiver		2.354	3.210
Andre finansielle indtægter	2	6.048	9.858
Andre finansielle omkostninger	3	(3.300)	(4.876)
Resultat før skat		108.681	131.766
Skat af årets resultat	4	178	(484)
Årets resultat	5	108.859	131.282

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		887.175	797.656
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		40.000	40.000
Kapitalandele i associerede virksomheder		11.160	11.015
Andre værdipapirer og kapitalandele		35.690	34.880
Andre tilgodehavender		20.563	20.083
Finansielle anlægsaktiver	6	994.588	903.634
Anlægsaktiver		994.588	903.634
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		31.000	0
Andre tilgodehavender		94	418
Tilgodehavende selskabsskat		36.553	29.250
Tilgodehavender		67.647	29.668
Andre værdipapirer og kapitalandele		46.252	77.902
Værdipapirer og kapitalandele		46.252	77.902
Likvide beholdninger		1.829	5
Omsætningsaktiver		115.728	107.575
Aktiver		1.110.316	1.011.209

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2016

	<u>Note</u>	<u>2016 t.kr.</u>	<u>2015 t.kr.</u>
Virksomhedskapital	7	250.000	250.000
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		215.028	128.076
Overført overskud eller underskud		587.507	568.733
Forslag til udbytte for regnskabsåret		31.000	31.000
Egenkapital		<u>1.083.535</u>	<u>977.809</u>
Bankgæld		0	13.666
Leverandører af varer og tjenesteydelser		0	6
Skyldig selskabsskat		25.478	19.188
Anden gæld		1.303	540
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>26.781</u>	<u>33.400</u>
Gældsforpligtelser		<u>26.781</u>	<u>33.400</u>
Passiver		<u>1.110.316</u>	<u>1.011.209</u>
Eventualforpligtelser	8		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	9		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	10		
Transaktioner med nærtstående parter	11		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2016

	Virksomheds- kapital t.kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdi- metode t.kr.	Overført overskud eller underskud t.kr.	Forslag til udbytte for regnskabs- året t.kr.
Egenkapital primo	250.000	138.320	568.733	31.000
Ændring i regnskabspraksis	0	(10.244)	0	0
Korrigeret egenkapital primo	250.000	128.076	568.733	31.000
Udbetalt ordinært udbytte	0	0	0	(31.000)
Valutakursreguleringer	0	8.533	0	0
Værdireguleringer	0	26.292	0	0
Skat af egenkapitalbevægelser	0	(6.958)	0	0
Årets resultat	0	59.085	18.774	31.000
Egenkapital ultimo	250.000	215.028	587.507	31.000
				I alt t.kr.
Egenkapital primo				988.053
Ændring i regnskabspraksis				(10.244)
Korrigeret egenkapital primo				977.809
Udbetalt ordinært udbytte				(31.000)
Valutakursreguleringer				8.533
Værdireguleringer				26.292
Skat af egenkapitalbevægelser				(6.958)
Årets resultat				108.859
Egenkapital ultimo				1.083.535

Modervirksomhedens noter

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
1. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	2.947	2.106
Pensioner	0	72
Andre omkostninger til social sikring	3	3
Andre personaleomkostninger	2	65
	2.952	2.246
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	1	1
	Ledelses- vederlag 2016 t.kr.	Ledelses- vederlag 2015 t.kr.
Samlet for ledelseskategorier	2.185	2.003
	2.185	2.003
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
2. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	2.159	1.619
Finansielle indtægter fra associerede virksomheder	46	0
Renteindtægter i øvrigt	1.012	2.525
Øvrige finansielle indtægter	2.831	5.714
	6.048	9.858
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
3. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	0	69
Renteomkostninger i øvrigt	5	105
Øvrige finansielle omkostninger	3.295	4.702
	3.300	4.876
	2016 t.kr.	2015 t.kr.
4. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	(204)	218
Regulering vedrørende tidligere år	26	266
	(178)	484

Modervirksomhedens noter

	2016	2015
	t.kr.	t.kr.
5. Forslag til resultatdisponering		
Ordinært udbytte for regnskabsåret	31.000	31.000
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	59.085	12.642
Overført resultat	18.774	87.640
	108.859	131.282

	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder t.kr.	Tilgode- havender hos tilknyttede virk- somheder t.kr.	Kapital- andele i associerede virk- somheder t.kr.	Andre værdis- papirer og kapital- andele t.kr.
6. Finansielle anlægsaktiver				
Kostpris primo	621.897	40.000	14.052	25.185
Tilgange	0	0	0	0
Afgange	0	0	0	0
Kostpris ultimo	621.897	40.000	14.052	25.185
Opskrivninger primo	175.759	0	(3.037)	9.695
Egenkapitalreguleringer	27.867	0	0	0
Andel af årets resultat	107.009	0	191	0
Regulering interne avancer	0	0	60	0
Udbytte	(45.357)	0	(106)	0
Årets opskrivninger	0	0	0	810
Opskrivninger ultimo	265.278	0	(2.892)	10.505
Regnskabsmæssig værdi ultimo	887.175	40.000	11.160	35.690

Modervirksomhedens noter

	Andre tilgode- havender t.kr.
6. Finansielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	20.083
Tilgange	535
Afgange	(55)
Kostpris ultimo	20.563
Opskrivninger primo	0
Egenkapitalreguleringer	0
Andel af årets resultat	0
Regulering interne avancer	0
Udbytte	0
Årets opskrivninger	0
Opskrivninger ultimo	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	20.563

	Hjemsted	Rets- form	Ejer- andel %
Kapitalandele i associerede virksomheder omfatter:			
Isværket A/S	Esbjerg	A/S	50,0
Forsknings- og udviklingsparken Vest A/S	Esbjerg	A/S	26,9
EfB Elite A/S	Esbjerg	A/S	8,9

	Antal	Pålydende værdi t.kr.	Nominel værdi t.kr.
7. Virksomhedskapital			
Aktiekapital	2.500.000	100	250.000
	2.500.000		250.000

8. Eventualforpligtelser

Selskabet er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for disse selskaber.

Modervirksomhedens noter

9. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Claus Sørensens Fond Holding A/S har kautioneret for bankgælden i datterselskabet Blika A/S og Blika s.r.o. (Tjekkiets). Gælden pr. 31.12.2016 var 23.204 t.kr.

10. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Claus Sørensens Fond ejer alle aktier i selskabet og har dermed bestemmende indflydelse på dette.

11. Transaktioner med nærtstående parter

I henhold til årsregnskabslovens § 98c stk. 7 oplyses alene om transaktioner med nærtstående parter, som ikke er indgået på markedsvilkår. Der har ikke været transaktioner, der ikke er gennemført på markedsvilkår regnskabsåret.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for C (stor).

Koncernregnskabet og årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år med undtagelse af nedenstående:

Ændringer i anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er som konsekvens af ændringer til årsregnskabsloven ændret på følgende områder:

Minoritetsinteresser præsenteres som en del af egenkapitalen, og minoritetsinteressernes andel af resultatet vises i resultatdisponeringen. Tidligere blev minoritetsinteresser præsenteret som en særskilt hovedpost mellem egenkapitalen og hensatte forpligtelser. Endvidere blev minoritetens andel af resultatet præsenteret som en særskilt post i resultatopgørelsen.

Køb af minoritetsandele i en dattervirksomhed og salg af minoritetsandele i en dattervirksomhed, som ikke medfører ophør af kontrol, behandles i koncernregnskabet som en egenkapitaltransaktion, og forskellen mellem vederlaget og den regnskabsmæssige værdi indregnes i moderselskabets andel af egenkapitalen. Tidligere blev køb af kapitalandele i dattervirksomheder indregnet som tilgang af kapitalandele med indregning af goodwill. Endvidere blev der indregnet gevinst eller tab i resultatopgørelsen ved salg af kapitalandele i dattervirksomheder. I overensstemmelse med årsregnskabslovens overgangsbestemmelser behandles køb af minoritetsandele i en dattervirksomhed og salg af minoritetsandele i en dattervirksomhed, som ikke medfører kontrol henholdsvis ophør af kontrol, som en egenkapitaltransaktion for transaktioner, der sker den 01.01.2015 eller senere.

Den samlede indvirkning af praksisændringerne ved ny årsregnskabslov beskrevet ovenfor påvirker koncernregnskabet med en forøgelse af årets resultat efter skat med 43.704 t.kr. (2015: 46.194 t.kr.). Praksisændringerne har ingen effekt på årets skat og balancesum. Egenkapitalen pr. 31.12.2016 forøges med 296.362 t.kr. (2015: 258.363 t.kr.). Effekten af praksisændringerne pr. 01.01.2015 er indregnet direkte på egenkapitalen, jf. egenkapitalopgørelsen side 12.

Investeringsejendomme måles til kostpris med fradrag af afskrivninger. Tidligere blev investeringsejendomme målt til kostpris med tillæg af opskrivninger og med fradrag af afskrivninger. Ændringen er begrundet med, at det ikke længere vurderes muligt at opgøre en dagsværdi med tilstrækkelig pålidelighed. Årets resultat er positivt påvirket med 26 t.kr., mens balancesummen og egenkapitalen er reduceret med henholdsvis 13.101 t.kr. og 10.218 t.kr.

Hoved- og nøgletaloversigten er tilpasset som følge af ændringerne i anvendt regnskabspraksis.

Ændringer i regnskabsmæssige skøn

Koncernen og moderselskabet har revurderet de regnskabsmæssige skøn i forbindelse med indregning af omsætning og afskrivninger for kombinerede leje- og serviceaftaler. Årets omsætning er positivt påvirket med 24 mio.kr. og årets afskrivninger på materielle anlægsaktiver er forøget med 24 mio.kr. Årets resultat og egenkapital er upåvirket af ændringen, mens balancesummen er reduceret med 24 mio.kr.

Anvendt regnskabspraksis

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet præsenteres som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering og deres andel dattervirksomhedernes nettoaktiver præsenteres som en særskilt post under koncernens egenkapital.

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Anvendt regnskabspraksis

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet og stiftelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til henholdsvis afståelsestidspunktet og afviklingstidspunktet.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der hensættes alene til dækning af omkostninger ved omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i det omfang, de er besluttet i den erhvervede virksomheden inden overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden. Hvis der ikke kan skønnes en pålidelig brugstid fastsættes denne til 10 år. Brugstiden revurderes årligt

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Ved indregning af udenlandske datter- og associerede virksomheder, der er selvstændige enheder, omregnes resultatopgørelserne til gennemsnitlige valutakurser for månederne, som ikke afviger væsentligt fra transaktionsdagens kurser. Balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Goodwill betragtes som tilhørende den selvstændige udenlandske enhed og omregnes til balancedagens kurs. Kursdifferencer, opstået ved omregning af udenlandske dattervirksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra gennemsnitskurser til balancedagens valutakurser, indregnes direkte på egenkapitalen.

Ved indregning af udenlandske dattervirksomheder, der er integrerede enheder, omregnes monetære aktiver og forpligtelser til balancedagens kurs. Ikke-monetære aktiver og forpligtelser omregnes til kursen på anskaffelsestidspunktet eller på tidspunktet for eventuelle efterfølgende op- eller nedskrivninger. Resultatopgørelsens poster omregnes til gennemsnitlige valutakurser for månederne, idet poster afledt af ikke-monetære aktiver og forpligtelser dog omregnes til historiske kurser gældende for de pågældende ikke-monetære poster.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning i balancen til kostpris og efterfølgende til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter indregnes under henholdsvis andre tilgodehavender og anden gæld.

Anvendt regnskabspraksis

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige transaktioner, indregnes direkte på egenkapitalen. Når de sikrede transaktioner realiseres, indregnes de akkumulerede ændringer som en del af kostprisen for de pågældende regnskabsposter.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted. Nettoomsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen når levering til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i nettoomsætningen, i takt med at produktionen udføres, således at nettoomsætningen svarer til salgsværdien af det i regnskabsåret udførte arbejde (produktionsmetoden).

Produktionsomkostninger

Produktionsvirksomhed: Produktionsomkostninger omfatter omkostninger, der afholdes for at opnå regnskabsårets nettoomsætning. I produktionsomkostninger indgår direkte og indirekte omkostninger til råvarer og hjælpematerialer, løn og gager, leje og leasing samt af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der indgår i produktionsprocessen. Endvidere indgår sædvanlige nedskrivninger af lagerbeholdninger i posten.

Under produktionsomkostninger indregnes tillige hensættelser til tab på igangværende arbejder for fremmed regning.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger ved virksomhedens administrative funktioner, herunder løn og gager til medarbejdere i administration og ledelse, kontorholdsomkostninger, nedskrivninger af tilgodehavender samt af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver, der benyttes i administrationen af virksomheden.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte dattervirksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Anvendt regnskabspraksis

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte associerede virksomheders resultat efter forholdsmæssig eliminering af interne avancer og tab.

Indtægter af andre finansielle anlægsaktiver

Indtægter af andre finansielle anlægsaktiver, omfatter afkast i form af renter, udbytte o.l. af finansielle anlægsaktiver, der ikke er kapitalandele i tilknyttede eller associerede virksomheder.

Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder

Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder består af renteindtægter mv. fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne udbytter o.l. fra andre værdipapirer og kapitalandele, renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta og amortisering af finansielle indtægter mv.

Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder

Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder består af renteomkostninger mv. fra gæld til tilknyttede virksomheder.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle danske dattervirksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Anvendt regnskabspraksis

Balance

Goodwill

Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Brugstiderne er fastlagt ud fra en vurdering af, i hvilket omfang der er tale om strategisk erhvervede virksomheder med en stærk markedsposition og langsigtet indtjenningsprofil, og i hvilket omfang goodwillbeløbet inkluderer tidsbegrænsede immaterielle ressourcer, som det ikke har været muligt at udskille og indregne som særskilte aktiver. Hvis brugstiden ikke kan skønnes pålideligt, fastsættes den til 10 år. Brugstiderne revurderes årligt. De anvendte afskrivningsperioder udgør op til 10 år.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter igangværende og færdiggjorte udviklingsprojekter med tilknyttede immaterielle rettigheder, erhvervede immaterielle rettigheder og forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver.

Udviklingsprojekter vedrørende produkter og processer, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende det pågældende produkt eller den pågældende proces, indregnes som immaterielle anlægsaktiver. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, når omkostningerne afholdes. Ved indregning af udviklingsprojekter som immaterielle anlægsaktiver bindes et beløb svarende til de afholdte omkostninger på egenkapitalen under reserve for udviklingsomkostninger, der nedbringes i takt med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Kostprisen for udviklingsprojekter omfatter omkostninger, herunder gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til udviklingsprojekterne.

Indirekte produktionsomkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i udviklingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte projekt.

Færdiggjorte udviklingsprojekter afskrives lineært over den forventede brugstid, der fastsættes ud fra en konkret vurdering af det enkelte udviklingsprojekt. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 5 år. Såfremt brugstiden ikke kan skønnes pålideligt fastsættes den til 10 år. For udviklingsprojekter, der er beskyttet af immaterielle rettigheder, udgør den maksimale afskrivningsperiode restløbetiden for de pågældende rettigheder.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Patenter afskrives lineært over den resterende patentperiode, og licenser afskrives lineært over aftaleperioden.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For finansielt leasede aktiver udgør kostprisen den laveste værdi af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse.

Indirekte omkostninger i form af indirekte henførbare personaleomkostninger og afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver, der er anvendt i fremstillingsprocessen, indregnes i kostprisen baseret på det medgåede timeforbrug for det enkelte aktiv.

Renteomkostninger på lån til finansiering af fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen, hvis de vedrører fremstillingsperioden. Alle øvrige finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	20-40 år
Produktionsanlæg og maskiner	5-15 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	1-8 år
Indretning af lejede lokaler	over lejeperioden

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Investeringsejendomme

Investeringsejendomme måles ved første indregning til kostpris, der består af ejendommens købspris til lagt eventuelle direkte tilknyttede anskaffelsesomkostninger.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

	Brugstid	Restværdi
Bolig- og kontorudlejningsejendomme	op til 100 år	75%
Erhvervsudlejningsejendomme op til	40 år	0%

Anvendt regnskabspraksis

Efter første indregning måles ejendommene til kostpris med fradrag af akkumulerede af-, ned- og opskrivninger.

Investeringsejendomme måles på baggrund af en afkastbaseret dagsværdi. Princippet i målingen til dagsværdi indebærer, at der for hver ejendom opgøres en nettoindtægt forstået som ejendommens mulige indtægter, fratrukket de forventede normaliserede drifts- og administrationsomkostninger.

De enkelte ejendommers nettoindtægt kapitaliseres med et til ejendommen individuelt fastsat afkastkrav, der afspejler markedets aktuelle afkastkrav for tilsvarende ejendomme.

Erhvervsejendommernes beregnede dagsværdier vurderes herefter individuelt og for boligejendomme samlet som en portefølje, og der foretages nedskrivning på ejendomme og porteføljer, hvor markedsværdien vurderes lavere end den beregnede dagsværdi. Årets nedskrivninger indregnes i resultatopgørelsen og opskrivninger til dagsværdi indregnes på egenkapitalen.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af investeringsejendomme opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsmkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under afskrivninger.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen. Overførslen sker under hensyntagen til udbytte, der vil blive udloddet på de kommende generalforsamlinger i tilknyttede virksomheder.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles i både koncernregnskabet og moder-virksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med fradrag eller tillæg af urealiserede, forholdsmæssige interne fortjenester og tab.

Nettoopskrivning af kapitalandele i associerede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Kapitalandele i associerede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele omfatter børsnoterede værdipapirer, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen, og unoterede kapitalandele, der måles til kostpris. Unoterede kapitalandele nedskrives til eventuel lavere nettorealiseringsværdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Indirekte produktionsomkostninger omfatter indirekte materialer og løn, omkostninger til vedligeholdelse af og af- og nedskrivninger på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse. Finansieringsomkostninger indregnes ikke i kostprisen.

Nettorealiseringsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgpris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det på balancedagen udførte arbejde.

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden beregnes normalt som forholdet mellem det faktiske ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug.

Hvis salgsværdien af et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller til nettorealiseringsværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængigt af om nettoværdien, opgjort som salgsværdien med fradrag af modtagne forudbetalinger, er positiv eller negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter samt finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når de afholdes.

Anvendt regnskabspraksis

Tilgodehavende og skyldig selskabsskat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalt acontoskat.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Værdipapirer og kapitalandele

Værdipapirer indregnet under omsætningsaktiver omfatter børsnoterede obligationer og kapitalandele, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Udbytte

Udbytte indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret vises som en særskilt post i egenkapitalen. Ekstraordinære udbytter vedtaget i regnskabsåret indregnes direkte på egenkapitalen ved udlodning og vises som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser omfatter minoritetsinteressers andel af dattervirksomhedernes egenkapital, hvor denne ikke er ejet 100% af modervirksomheden.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Udskudt skat vedrørende genbeskatning af tidligere fratrukne underskud i udenlandske dattervirksomheder indregnes ud fra en konkret vurdering af hensigten med den enkelte dattervirksomhed.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser omfatter forventede omkostninger til garantiforpligtelser mv. samt hensættelser til udskiftning af leasingaktiver.

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Anvendt regnskabspraksis

Garantiforpligtelser omfatter forpligtelser til udbedring af fejl og mangler inden for garantiperioden.

Ved erhvervelse af virksomheder og kapitalandele i tilknyttede virksomheder hensættes til omkostninger vedrørende omstruktureringer i den overtagne virksomhed, som er besluttet og offentliggjort inden senest på overtagelsestidspunktet.

Når det er sandsynligt, at de samlede omkostninger vil overstige de samlede indtægter på et igangværende arbejde for fremmed regning, hensættes til dækning af det samlede tab, der påregnes ved det pågældende arbejde.

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid som en finansiel omkostning.

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelse vedrørende operationelle leasing-aftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Modtagne forudbetalinger fra kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb modtaget fra kunder forud for tidspunktet for levering af den aftalte vare eller færdiggørelse af den aftalte tjenesteydelse.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Anvendt regnskabspraksis

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger med fradrag af kortfristet bankgæld.